BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm008187

Dane szczegółowe

Właściciel:	**sold**
Kraj:	**Niemcy**
Okres historyczny:	**brak danych**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**aluminium**
Materiał rewersu:	**cynk**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**RZM M5/8**
Wytwórca:	**ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)**
Średnica:	**19.2 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●---**
Profil:	**((- dwuwarstwowy, wypukło-wklęsły**

Występujące elementy

- groszek
- numer [cyfra_1; cyfra_2; 21]

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2021-12-14 20:33**

Opis guzika btrm008187

Niemiecki guzik wojskowy z lat 1928-1945 - przeznaczenie do wyjaśnienia
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia liczbę 21 na groszkowanym tle.

Ciekawostka
Po zakończeniu II wojny światowej w obydwu państwach niemieckich (RFN i NRD) wykorzystywano bardzo podobne guziki tylko bez numerów i do dzisiaj obowiązują wzory guzików tzw. "Niemiec Zachodnich".

Rewers sygnowany: RZM M5/8.

Ciekawostka
Guziki te najczęściej były wykonane z cynku lub aluminium, niekiedy były też malowane farbą ochronną lub oksydowane.

Przeznaczenie i datowanie
Jeżeli guzik posiadał na rewersie sygnaturę RZM, to znaczy, że był on przeznaczony dla funkcjonariuszy NSDAP oraz podobno dla członków organizacji młodzieżowej Hitlerjugend. Skrót RZM oznaczał **R**eichs **Z**eug **M**eisterei der NSDAP - w Rzeszy Niemieckiej była to nazwa urzędu kontroli jakości wyrobów mundurowych przeznaczonych dla NSDAP i SA. Jeśli na rewersie nie było skrótu RZM, to znaczy, że guzik był przeznaczony dla Wehrmachtu.

Na tego typu guzikach liczby pisane przy pomocy cyfr arabskich oznaczały numer kompanii, a przy pomocy znaków rzymskich numer batalionu (I, II i III), numer pułku był natomiast haftowany na pagonie munduru.

Kompanie w niemieckich batalionach były numerowane w ramach pułku:
I batalion: kompanie 1, 2, 3 oraz 4 (trzy kompanie piechoty i jedna wsparcia)
II batalion: kompanie 5, 6, 7 oraz 8 (trzy kompanie piechoty i jedna wsparcia)
III batalion: kompanie 9, 10, 11 oraz 12 (trzy kompanie piechoty i jedna wsparcia)
oraz dodatkowo w pułku były też: 13 kompania dział przeciwpancernych oraz 14 kompania dział piechoty jako wsparcie dla całego pułku.

Ciekawostka
W Buttonarium znajdują się tego typu guziki z numerami powyżej 14 (!) oraz z literami A i S, wszystkie zostały wyszczególnione w krótkim artykule pod tytułem "***Niemieckie, wojskowe guziki numerowe z lat 1928-1945***". Co oznaczają te numery oraz litery wymaga jeszcze wyjaśnienia. Ponieważ na większości z nich występuje sygnatura RZM, to może to świadczyć, że guziki te były przeznaczone dla funkcjonariuszy NSDAP i/lub SA, czy dla członków Hitlerjugend.

Ciekawostka
Guziki te najczęściej spotykane są w dwóch rozmiarach: 18,5 mm (± 0,5 mm) i ok. 20,5 mm (±0,5mm).

Źródła
- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z numerami
- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z literami
- Wikipedia.pl - Hitlerjugend
- Wikipedia.pl - Narodowosocjalistyczna Niemiecka Partia Robotników
- Wikipedia.pl - Sturmabteilung
- Wikipedia.pl - Wehrmacht
- Wikipedia.pl - Wykaz stopni w niemieckich siłach zbrojnych (Wehrmacht)

Wytwórca: ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)

Firma **F. W. Assmann & Söhne** została założona w 1826 roku przez Friedricha Wilhelma Assmanna w miejscowości Lüdenscheid. Po jego śmierci firma była zarządzana przez syna Eugena Assmanna (????-1929). Kolejnym jej właścicielem był syn Eugena - Rudolf Assmann (????-1940).

Ciekawostki:
● Jeżeli guzik posiadał na rewersie sygnaturę RZM, to znaczy, że był on przeznaczony dla funkcjonariuszy NSDAP. Skrót RZM oznacza **R**eichs **Z**eug **M**eisterei der NSDAP - w Rzeszy Niemieckiej była to nazwa urzędu kontroli jakości wyrobów mundurowych przeznaczonych dla NSDAP i SA.
● Firma produkowała guziki również na rynek rosyjski o czym świadczą napisy reklamowe typu: *1 СОРТЪ*.
● Czasami w sygnaturze pojawiały się litery DRGM, czyli Deutsches Reichs Gebrauch Muster, czyli Wzór Użytkowy Rzeszy Niemieckiej.
● Czasami w sygnaturze pojawiał się napis: GES. GESCH. który jest skrótem od: GESETZLICH GESCHÜTZT, co oznacza Prawnie Chroniony

Źródła:

- Assmann & Söhne - KATALOG
- Historia firmy ASSMANN
- Kody RZM 1
- Kody RZM 2
- Kody RZM 3
- Kody RZM 4
- Loga wytwórców

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analiz guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś zmienić lub dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-14 20:27**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.07